

travelbook

Lizbona

Bezdroża

Mistrzowska
ochrona **ERGO**
HESTIA®

Autorzy przewodnika: Krzysztof Gierak, Frederico Kuhl de Oliveira, Joanna Mazur, Anna Pamuła

Aktualizacja: Krzysztof Gierak

Redaktor prowadzący: Aurelia Hołubowska

Redakcja: Aurelia Hołubowska

Opracowanie kartograficzne: DAKA – Studio Graficzne

Źródło pochodzenia danych kartograficznych:

OSM (www.openstreetmap.org)

Skład: DAKA – Studio Graficzne

Projekt okładki: Ewa Jarocka; materiały graficzne na okładce zostały wykorzystane za zgodą Shutterstock Images LLC.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autorzy oraz wydawnictwo Helion dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autorzy oraz wydawnictwo Helion nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wydawnictwo Helion

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 2309863

e-mail: redakcja@bezdroza.pl

księgarnia internetowa: <http://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

<http://bezdroza.pl/user/opinie/?belzt2>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Wydanie II

ISBN: 978-83-283-4547-8

Copyright © Helion, 2018

- **Kup książkę**
- **Poleć książkę**
- **Oceń książkę**
- **Księgarnia internetowa**
- **Lubię to!**
- **Nasza społeczność**

Spis treści

ATRAKCJE LIZBONY	6
INFORMACJE PRAKTYCZNE	11
PRZED WYJAZDEM	12
Wybór czasu podróży	12
Źródła informacji	13
Formalności	15
DOJAZD	17
Samolotem	17
Samochodem	18
Pociągiem	19
Autobusem	19
NA MIEJSCU	20
Komunikacja	20
▶ Tramwaj 28	26
Noclegi	29
Wyżywienie	36
INFORMATOR A-Z	39
INFORMACJE KRAJOZNAWCZE	49
KRAJOZNAWCZE ABC	50
Położenie	50
Podział administracyjny	50
Klimat	50
Historia	52
Gospodarka	55
SPOŁECZEŃSTWO	57
Ludzie	57
Obyczaje	59
KULTURA I SZTUKA	61
Architektura	61
Fado	63
Azulejos	65

KUCHNIA	67
▶ Najciekawsze wydarzenia w Lizbonie	68
▶ Portugalskie wina	76
ZWIEDZANIE LIZBONY	79
BAIXA, CHIADO I BAIRRO ALTO	80
Baixa	80
Chiado	93
Bairro Alto	98
ALFAMA, GRAÇA I MOURARIA	106
Alfama	106
Graça	121
Mouraria	123
BELÉM I AJUDA	127
Belém	127
Ajuda	141
MIĘDZY BELÉM A BAIRRO ALTO	143
PÓŁNOC I ZACHÓD LIZBONY	151
Avenida da Liberdade i okolice	151
Poza Avenida da Liberdade	159
PARK NARODÓW	167
OKOLICE LIZBONY	173
SINTRA	174
CASCAIS	180
ESTORIL	183
QUELUZ	185
ALMADA	186
SERRA DA ARRÁBIDA	188
SŁOWNICZEK POLSKO-PORTUGALSKI	190
INDEKS	193
LEGENDA	197

Spis planów i map

Lizbona _____	przednia okładka
Metro, kolej i promy w Lizbonie _____	22–23
Baixa, Chiado i Bairro Alto _____	82–83
Alfama, Graça i Mouraria _____	108–109
Belém i Ajuda _____	128–129
Między Belém a Bairro Alto _____	144–145
Północ i zachód Lizbony _____	152–153
Park Narodów _____	168
Okolice Lizbony _____	tylna okładka

Spis ramek

Placówki dyplomatyczne _____	13	BICA: <i>Beba Isto Com Açúcar</i> _____	94
Lizbona w Internecie _____	14	Jak Camões uratował	
Kieszonkowcy _____	15	największe dzieło Portugalii _	102
Co zabrać w podróż do Lizbony? 16		Święty Antoni z... Lizbony! _____	110
Dojazd do Lizbony z Porto i Faro 18		Tuk-tuki w Lizbonie _____	114
Doładowania kart		Santos Populares _____	117
Viva Viagem i 7 Colinas _____	20	Skarb Afonsa	
Trasy tramwajów w Lizbonie _____	24	de Albuquerque _____	118
Lizbona dla wegetarian _____	38	Targ Żłodzieli _____	119
Święta i dni wolne w Portugalii _	41	Severa z Mourarii _____	124
O kogucie, który uratował życie		Tanie zwiedzanie _____	130
pielgrzymowi _____	43	Bilety łączone w Belém _____	132
Z dzieckiem w Lizbonie _____	45	Jak generał Bem tworzył Legion	
Portfel na stoliku _____	48	Polski w Portugalii _____	134
Lizbona w liczbach _____	51	Do Indii! _____	139
Trzęsienie ziemi w 1755 r. _____	54	Autobusy turystyczne	
Stara Lizbona _____	56	w Lizbonie _____	157
Styl manueliński _____	61	Sir „Pięć Procent” _____	161
Gdzie słuchać fado w Lizbonie _	64	Królewskie pocałunki	
Lisboa Card _____	84	w Komnacie Srok _____	175
Zwiedzanie Lizbony z lokalnym		Serbski Bond _____	184
przewodnikiem _____	86	Obserwacja delfinów _____	188

Atrakcje Lizbony

NAJWAŻNIEJSZE ZABYTKI

Katedra Sé

▲
Katedra Sé to nie tylko wspaniały XIII-wieczny zabytek o ciekawej architekturze, ale też jeden z symboli Lizbony.

Klasztor Hieronimitów

Jeden z najważniejszych zabytków w Portugalii i zarazem obiekt wpisany na listę UNESCO, XVII-wieczny Mosteiro dos Jerónimos, do dziś zachwyca liczbą zdobień i rozmachem założenia. ▼

Wieża Belém

Wpisana na listę UNESCO wieża jest wspaniałym przykładem stylu manuelińskiego. Nie sposób odmówić jej urody – to przecież jeden z Siedmiu Cudów Portugalii!

Kościół św. Rocha

Niepozorny z zewnątrz, kryje prawdziwe skarby, m.in. oszałamiające barokowe zdobienia, wspaniałe sewilskie *azulejos* i najdroższą XVIII-wieczną kaplicę Europy.

MIEJSCA, KTÓRE TRZEBA ZOBACZYĆ

Punkt widokowy Portas do Sol ▲

Jeden z najładniejszych widoków Lizbony roztacza się z punktu widokowego Portas do Sol w dzielnicy Alfama. To właśnie ta panorama widnieje na wielu pocztówkach z Lizbony.

Muzeum Azulejos

Azulejos, czyli cienkie ceramiczne płytki pokryte błyszczącym szkliwem, na stałe wpisały się w krajobraz nie tylko Lizbony, ale i całej Portugalii. Museu Nacional do Azulejo pozwala poznać ich historię i zobaczyć najciekawsze ceramiczne dzieła sztuki.

Cabo da Roca

Ten przylądek to najdalej na zachód wysunięty skrawek stałego lądu Europy. Przez wieki był uważany za koniec świata, a obecnie jego ponad 100-metrowe klify podziwiają turyści z całego globu.

Fundacja Calouste'a Gulbenkiana

Jedno z najbardziej prestiżowych centrów kultury w Europie powstało dzięki fortunie ormiańskiego przedsiębiorcy, kolekcjonera oraz filantropa. W prowadzonych przez Fundację muzeum i galerii można zobaczyć cenne dzieła sztuki z całego świata.

Sintra ▼

Podlizbońska Sintra to miasto-ogród zachwycające szeregiem obiektów, które tworzą krajobraz kulturowy wpisany na listę UNESCO. Są wśród nich Zamek Maurów, tajemniczy ogród pełen grot, strumieni i roślin z całego świata oraz pałac wyglądający jak zamki z bajek Disneya.

Kup książkę

Poleć książkę

TEGO TRZEBA DOŚWIADCZYĆ

Przejażdżka tramwajem 28

Żółty tramwaj 28 to jeden z najbardziej charakterystycznych elementów krajobrazu Lizbony. Przemierza miasto już od 1914 r. i jest świetnym sposobem na zwiedzenie stolicy Portugalii.

Przejazd windą

Lizbona, jak Rzym i Jerozolima, jest położona na siedmiu wzgórzach. W centrum miasta można na nie wjechać specjalnymi windami – przejazd nimi to niecodzienna atrakcja.

Smakowanie *pastéis de Belém*

Pastéis de Belém to najsłynniejsze portugalskie ciastka, produkowane tylko w jednym miejscu na świecie – właśnie w Lizbonie, w Antiga Confeitaria de Belém. W każdej innej cukierni, kawiarni czy sklepie sprzedawane są *pastéis de nata*. Czy jest różnica w smaku? To trzeba już sprawdzić osobiście.

Kup książkę

Poleć książkę

Odpoczynek na plaży

Zachód słońca nad morzem, windsurfing, kolacja z widokiem na ocean czy spacer promenadą nad oceanem? W Lizbonie to nie problem – piękne plaże są na wyciągnięcie ręki.

Wizyta na Feira da Ldra

Feira da Ldra, czyli Targ Złodziei, to największy pchli targ w Lizbonie. Można tam kupić wszystko – ubrania, antyki, pocztówki, plakaty, *azulejos*, meble, używaną elektronikę, kosmetyki, książki, stare winyle...

Kolacja z fado

Wieczorami uliczki Alfamy rozbrzmiewają muzyką fado – muzyką, która narodziła się w Portugalii i to właśnie z nią jest związana. Można jej posłuchać na żywo w wielu restauracjach i knajpkach.

Kup książkę

Poleć książkę

Alfama, Graça i Mouraria

Alfama, Graça i Mouraria leżą na wschód i na północny wschód od centralnie zlokalizowanej Baixy. Dla wielu to właśnie w tych dzielnicach bije prawdziwe serce Lizbony. Uliczki Alfamy każdego dnia przemierza żółty tramwaj, a kobiety rano wieszają pranie nad głowami turystów, którzy gubią się w zaułkach tej najstarszej części miasta. Graça słynie z pięknych panoram Lizbony, a z tamtejszych punktów widokowych można oglądać m.in. Mourarię, dzielnicę trochę zapomnianą, choć urokliwą.

Planując zwiedzanie tych części Lizbony, trzeba zaopatrzyć się w wygodne buty, gdyż podejść, zejść, schodów i wąskich uliczek jest tam bez liku.

ALFAMA

Alfama to jedyna dzielnica, która nie ucierpiała na skutek trzęsienia ziemi

w 1755 r. Obecnie jest zamieszkiwana raczej przez biedniejszych lizbończyków oraz... turystów, którzy coraz chętniej właśnie tam wynajmują apartamenty.

Nazwa dzielnicy – podobnie jak miejscowości w Portugalii rozpoczynających się od przedrostka „al” – pochodzi z języka arabskiego: słowo *al-hama* oznacza fontannę miejską. Za czasów Maurów Alfama stanowiła odrębne miasto. W średniowieczu zamożniejsi mieszkańcy wyprowadzali się stąd w obawie przed trzęsieniem ziemi. Na miejscu pozostali najbiedniejsi, głównie rybacy, właściciele tawern i małych sklepików. Okazali się oni wytrwałymi stróżami tradycji – Alfama od tamtego czasu niewiele się zmieniła. Portugalskie kobiety, podobnie jak w Bairro Alto, godzinami przesiadują w oknach, plotkując i obserwując przechodniów. Mężczyźni zbierają się w barach, gdzie dopełniają

▲ Żółty tramwaj w Alfamie

Kup książkę

Poleć książkę

rytuału *cafézinho* (picia „kawusi”) i gry w domino. Turyści natomiast udają się do Alfamy dla fado – w dzielnicy znajduje się wiele kafejek i restauracyjek, w których można posłuchać koncertów na żywo.

Na granicy Baixy i Alfamy wznosi się **kościół św. Magdaleny** (Igreja da Madalena) **i** [Rua da Madalena 1](#); **otwarte:** [codz. 9.00–18.00](#); **bezpł.**, do którego z Baixy prowadzi Rua da Conceição. Kościół powstał ok. 1150 r. z inicjatywy Dom Afonsa Henriquesa. Był wielokrotnie odbudowywany: najpierw po pożarze, później po zniszczeniach wywołanych przez cyklon, a ostatecznie po potężnym trzęsieniu ziemi w 1755 r. Na szczególną uwagę zasługuje portal w stylu manielińskim, który prawdopodobnie pochodzi z kościoła Conceição Velha, również zniszczonego w wyniku wielkiego wstrząsu. Portal ten został wpisany na Listę Zabytków Narodowych Portugalii. Wnętrze kościoła jest bogato zdobione marmurem, złoceniami i *azulejos*.

Idąc dalej, dochodzi się do jednej z ważniejszych świątyń miasta – barokowego **kościół św. Antoniego z Lizbony** (Igreja de Santo António de Lisboa)

i [Rua das Pedras Negras 1](#); [www.santo-antonio.webnode.pt](#); **otwarte:** pn.–pt. 8.00–19.00, sb.–nd. 8.00–19.45; **bezpł.** Jego patron znany jest w świecie chrześcijańskim jako św. Antoni Padewski. Świątynię wzniesiono w XVIII w. na miejscu kamienicy, w której mieszkał św. Antoni; jedyne, co pozostało po pierwotnym budynku, to obecna krypta kościoła. Nad wejściem do niej wmurowano panel *azulejos* upamiętniający wizytę św. Jana Pawła II w 1982 r., a w samej krypcie można zobaczyć klęcznik, na którym modlił się papież. Zwiedzając kościół, warto przysiąc w ostatniej ławce świątyni i przez chwilę obserwować Portugalczyków – wstępują tu, by dotknąć portretu świętego „na szczęście”.

Po lewej stronie kościoła znajduje się **Muzeum św. Antoniego** (Museu Antoniano) **i** [Largo de Santo António a Sé 24](#); **otwarte:** wt.–nd. 10.00–13.00 i 14.00–18.00;

▲ Igreja da Madalena

Kup książkę

Poleć książkę

Święty Antoni z... Lizbony!

Fernando de Bulhões, bo tak naprawdę nazywał się św. Antonii, urodził się w rodzinie portugalskiej nad Tagiem pod koniec XII w. Po studiach teologicznych w Coimbrze udał się na misję do Maroka, już jako franciszkanin. Żył krótko, bo tylko 36 lat, zmarł w 1231 r. Z tego 20 lat spędził w Portugalii, zatem jaki

z niego Włoch?! – denerwują się Portugalczycy. Z Padwą świętego łączy tylko to, że właśnie tam przyszło mu spędzić ostatnią część życia. Między Portugalczykami trwa spór również o to, czy św. Antoni pochodził z Lizbony, w której się urodził, czy z Coimbrą, gdzie studiował.

wstęp: 1 EUR, w którym można zobaczyć różne przedmioty związane z ukochanym świętym Lizbony. Znajdują się tu m.in. rękopisy, wota, malowidła i *azulejos*.

Tuż obok wznosi się lizbońska ★ **katedra** (Sé de Lisboa) 📍 **Largo da Sé**; www.patriarcado-lisboa.pt; **otwarte: codz. 9.00–19.00, skarbiec pn.–sb. 10.00–17.00, krużganki V–IX codz. 14.00–19.00, X–IV pn.–sb. 10.00–18.00, nd. 14.00–18.00; katedra bezpł., skarbiec 2,50 EUR, krużganki 2,50 EUR.** Świątynia zbudowana w XIII w. na miejscu meczetu, była symbolem udanej rekonkwisty. Sé wielokrotnie odbudowywano, m.in. po trzęsieniu ziemi z roku 1755, stąd różnorodność stylistyczna jej architektury. Nie utraciła jednak nigdy swojej monumentalności ani powagi.

Dwie masywne wieże flankujące fasadę katedry z imponującym portalem i rozetą stały się wizytówką Lizbony.

W architekturze budowli dominują style romański i gotycki. Elementy późnomańskie są widoczne na wspomnianej fasadzie oraz w nawie głównej, styl gotycki reprezentują dodane w XIII–XIV w. krużganki, a barokowy – odbudowana w 2. poł. XIX w. kaplica św. Sakramentu. W XIX w. polski historyk Adolf Pawiński zanotował, że jej „ściany wyłożono pstrą porcelaną, czyli tak zwanymi *azulejos*, które psują poważny efekt świątyni” (Adolf Pawiński, *Portugalia: listy z podróży*, Warszawa 1881). Dziś zwiedzających zachwyca surowe wnętrze, które jest wynikiem XX-wiecznej rekonstrukcji katedry.

▼ Lizbońska katedra

Kup książkę

Poleć książkę

Belém i Ajuda

Odwiedzając Lizbonę, nie można nie zobaczyć słynnego klasztoru Hieronimitów w dzielnicy Belém lub nie spróbować najlepszych ciasteczek portugalskich – *pastéis de Belém*. Tuż obok znajduje się dzielnica Ajuda, znacznie spokojniejsza i rzadziej odwiedzana przez turystów, choć równie urokliwa. Na wycieczkę do Belém i Ajudy warto przeznaczyć cały dzień, aby bez pośpiechu móc zwiedzić atrakcje i zabytki zachodniej części Lizbony.

BELÉM

„Lizbona jest miastem słodczy, jak Paryż jest miastem intelektu. Paryż produkuje idee, a Lizbona ciasteczka pastel”, pisał w 1872 r. José Maria de Eça de Queirós, wybitny portugalski literat. „Najsmaczniejszą” częścią stolicy jest właśnie Belém, czyli po polsku Betlejem, bo to oznacza

nazwa dzielnicy. To tutaj 150 lat temu, w cukierni Antiga Confeitaria de Belém, zaczęto wypiekać ciasteczka z kremem zwane *pastéis de Belém*, których sprzedaje się dziennie ok. 30 tys. sztuk!

Belém jest także miejscem niezwykle ważnym dla historii kraju – stąd w XV w. Vasco do Gama wypłynął w kierunku Indii, w poszukiwaniu nowych szlaków handlowych. Ponad pięć wieków temu wszystko wyglądało tu inaczej: rzeka sięgała aż do Mosteiro dos Jerónimos, a przy jej brzegach ciągnął się pas plaży. Sam klasztor był dużo mniejszy, a Torre de Belém opływała rzeka Tag, która kilkaset metrów dalej wpadała do oceanu. Dziś Belém oferuje więcej przestrzeni zielonych i spokoju niż Alfama czy Bairro Alto – zawdzięcza to swemu pięknemu położeniu przy rzece, ogrodom i doskonałej cukierni, która stanowi jedno z ulubionych

▼ Panorama Belém, na pierwszym planie Torre de Belém

Kup książkę

Poleć książkę

Tanie zwiedzanie

W wielu zabytkach i atrakcjach turystycznych Lizbony w każdą pierwszą niedzielę miesiąca obowiązuje **darmowy wstęp** dla wszystkich zwiedzających. W niektórych obiektach (m.in. klasztor Hieronimitów i wieża Belém) darmowy wstęp obowiązuje tylko w godzinach 10.00–14.00, a w niektórych cały dzień (m.in. Narodowe Muzeum Azulejos lub Narodowe Muzeum Powozów). Bardzo często obiekty

turystyczne oferują również **zniżki** lub darmowy wstęp dla dzieci do 12. roku życia oraz seniorów powyżej 65. roku życia. Część zabytków i atrakcji przygotowała specjalne bilety rodzinne (najczęściej obowiązują one przy dwóch osobach dorosłych i minimum dwójce dzieci). Informacje na temat darmowego wejścia i zniżek najlepiej sprawdzić na stronie internetowej danego obiektu.

miejsc liczbończyków, spędzających tutaj czasami niedzielne popołudnia.

Do Belém najłatwiej dojechać z dzielnicy Baixa – tramwajem nr 15, który odjeżdża z Praça da Figueira, Praça do Comércio i dworca Cais do Sodré, autobusem 728 np. z Praça do Comércio lub 714 z Praça da Figueira. Podróż z centrum Lizbony zajmuje ok. 25 minut.

Zwiedzanie Belém najlepiej rozpocząć od **★ klasztoru Hieronimitów** (Mosteiro dos Jerónimos) **📍 Praça do Império**; www.mosteirojeronimos.pt; otwarte: V–IX wt.–nd. 10.00–18.30, X–IV wt.–nd. 10.00–17.30; wstęp: klasztor 10 EUR, poniżej 12 lat bezpł., kościół Santa Maria de

Belém bezpł. Klasztor został wybudowany na miejscu kapliczki Ermida do Restelo, w której noc przed podróżą do Indii spędził Vasco da Gama i którą wznosił Henryk Żeglarz. Prace, z polecenia króla Manuela I, rozpoczęły się w 1502 r. i trwały przez kolejne ponad 100 lat. Klasztor mieli zająć Hieronimici – popularna kongregacja eremicka, której patronem jest św. Hieronim ze Strydonu. Manuel I klasztoru zobaczyć nie zdążył – zmarł w 1521 r., przed ukończeniem prac.

Pierwsze plany przewidywały jedynie budowę kościoła, jednak fundusze, jakimi dysponowali architekci, były tak duże (5% podatku pobieranego od kupców

▼ Mosteiro dos Jerónimos

Kup książkę

Poleć książkę

▲ Kościół w kompleksie klasztoru Hieronimitów

przypraw), że wystarczyły na stworzenie budowli, którą oglądać można obecnie. Autorem jej projektu był Diogo de Boitaca, twórca stylu manuelińskiego. Od 1517 r. budowę klasztoru kontynuował Hiszpan Juan de Castilho, urozmaicając wnętrza elementami estetyki *plateresco*, czyli stylu złotniczego nawiązującego do geometrycznej ornamentyki mauretańskiej. Architektoniczną kropkę nad „i” postawił Diogo de Torralva, dobudowując główną kaplicę, prezbiterium i uzupełniając dwie kondygnacje klasztoru. Prace przerwano, gdy

Portugalia dostała się w ręce sąsiadów – pieniądze z podatków „popłynęły” do Hiszpanii, wspomagając budowę ogromnego pałacu El Escorial w San Lorenzo w okolicach Madrytu. Szczęśliwie klasztor Hieronimitów nie ucierpiał z powodu trzęsienia ziemi w 1755 r., zaczął natomiast podupadać w połowie XIX w., gdy w Portugalii przeprowadzono kasację zgromadzeń religijnych. W trakcie przebudowy w latach 90. XIX w. do obiektu dobudowano lewe skrzydło. Dziś mieszczą się tam Narodowe Muzeum Archeologiczne (Museu Nacional

Kup książkę

Poleć książkę

Sintra

To malownicza miejscowość pod Lizboną, do której najlepiej wybrać się na cały dzień, bo miejsce to oferuje sporo atrakcji.

Sintra wraz z okolicami tworzy łańcuch „pagórków” (najwyższy szczyt, Cruz Alta, ma zaledwie 529 m!), zwany Serra de Sintra. Dzięki specyficznemu mikroklimatowi Serrę porastają dęby, paprocie, kamelie i drzewa tropikalne, które, często pokryte mgłą, tworzą baśniowy krajobraz.

Badania archeologiczne dowiodły, że człowiek był tu obecny już w epoce neolitu (4000–3000 lat p.n.e.). Za czasów Imperium Rzymskiego miasto było częścią lizbońskiej prowincji Olisipo. Mużmański podbój Iberii rozpoczął się ok. 711 r. – w ciągu trzech lat Maurowie podporządkowali sobie zdobyte tereny. Sintra, ze względu na swój klimat i żyzną ziemię, pełniła funkcję „rolniczych pól” Lizbony, sławnych ze swych owoców, głównie jabłek. W 1147 r. miasto zdobyli bojownicy Zakonu Rycerzy Chrystusa pod wodzą pierwszego króla Portugalii, jakim był Dom Afonso Henriques.

▼ Paácio Nacional de Sintra

Maurowie, wiedząc o rzezi, która miała miejsce w Lizbonie, poddali się bez walki.

Losy Sintry w kolejnych wiekach najlepiej prześledzić, czytając historię jej zabytków – Paácio Nacional służył jako letnia rezydencja królów portugalskich, a kolejne pałace i gmachy budowano w XIX w., w okresie romantyzmu. Wtedy też do miasta zaczęli przybywać artyści i pisarze, szukając tu natchnienia, a także korzystając z wyjątkowego mikroklimatu, mającego podobno właściwości terapeutyczne. Sintrę wslawił lord Byron, który właśnie tutaj w 1809 r. rozpoczął pisanie *Wędrowek Childe Harolda*.

Romantyczna architektura miasta współtworząca jego krajobraz kulturowy w 1995 r. została wpisana na listę UNESCO.

WARTO ZOBACZYĆ

Jedną z najbardziej charakterystycznych budowli Sintry jest ★ **Pałac Narodowy** (Paácio Nacional de Sintra) 📍 **Largo Rainha Dona Amélia**; www.parquesdesintra.pt; **otwarte: codz. 9.30–18.00; wstęp: IV–X 10 EUR, XI–III 8,5 EUR** znajdujący się w samym centrum miasta. Stojąc przed

Kup książkę

Poleć książkę

Królewskie pocałunki w Komnacie Srok

Angielska księżniczka Filipa Lancaster poślubiła Jana I w 1387 r. i gdy tylko przestąpiła próg pałacu, wprowadziła nowe zasady na królewskim dworze. Jedną z nich, na początku niezrozumiałą dla Portugalczyków, była surowa reguła monogamii. Plotka o romansie szybko docierała do królowej, która niezwłocznie wydawała polecenie zawarcia małżeństwa. W okresie swego panowania doprowadziła do ponad stu ożenków. Zasada ta, która nie miała precedensu w Portugalii, dotyczyła nie tylko dam

dworu czy rycerzy, lecz także samego... króla, którego do czasu poślubienia Filipy zawsze otaczał wianuszek kochanek. Co więcej, gdy monarchini przytąpała męża na pocałunkach z damą dworu (notabene, w letniej rezydencji w Sintrze), ostrzegła go tylko raz. Za drugim razem, w furii, rozkazała spalić na stosie jednego z królewskich gońców. Jan, pełen skruchy, a może i poczucia humoru, ozdobił sufit jednej z komnat tyłoma wizerunkami srok, ile dam dworu liczyła królewska świta...

pałacem, łatwo sobie wyobrazić, jak wyglądała mauretańska rezydencja, którą w XII w. przejął zbrojnie (w imię Chrystusa...) Dom Afonso Henriques.

Najstarszą zachowaną częścią pałacu jest kaplica powstała pod koniec XIV w. Większą część budynku, zwaną Ala Joanina, wzniesiono z polecenia Jana I – są to m.in. pomieszczenia kuchenne wraz z dwoma ogromnymi kominami (dwie białe „wieże” w kształcie lejków), Sala das Pegas (Komnata Srok) z przepięknie zdobionym plafonem i Sala dos Árabes (Komnata Arabska). W latach 1497–1530 pałac rozbudowano. Zmieniono aranżację wnętrza, dekorując ściany pięknymi *azulejos*, wykonanymi na zamówienie króla w Sewilli. Warto zwrócić uwagę na ciemno-zielone płytki z motywem podzielonej kuli ziemskiej – reprezentowały pakt polityczny dzielący świat między Hiszpanię i Portugalię. Sala dos Brasões (Sala Herbowa) wyróżnia niezwykle drewniany sufit zdobiony 72 herbami rodziny królewskiej i arystokracji portugalskiej, nawiązujący stylem do architektury mauretańskiej.

Wychodząc z Pałácio Nacional, warto się spacerować po historycznym centrum Sintry, na które składają się liczne wąskie uliczki, pamiętające zarówno czasy panowania muzułmańskiego, jak również okres średniowiecznego królestwa Portugalii.

Do następnego ważnego zabytku – **★ Quinta da Regaleira** 📍 **Rua Barbosa du Bocage 5; www.regaleira.pt; otwarte: codz. IV–IX 10.00–20.00, X–XII 10.00–17.30, I–III 10.00–18.30; wstęp: 6 EUR** można dojść z centrum Sintry w 10–15 minut (za informacją turystyczną prosto w górę Rua Gil Vicente, następnie w prawo Alameda Almeida Garret i w lewo, cały czas prosto Rua Barbosa du Bocage). Strzeliste wieże pałacyku widać już z daleka. Quinta była spełnieniem marzeń portugalskiego milionera António Carvalho Monteiry, prawnika i bibliofila, jak również zaangażowanego masona i alchemika. Nad projektem 5-piętrowego domu, łączącego style neogotycki, neorenesansowy i neomanueliński, pracował także włoski architekt – Luigi Manini. Budowę, zarówno ogrodów, jak i rezydencji, ukończono w 1910 r.

▲ Sintra – Quinta da Regaleira

Obecnie można zwiedzić znaczną część pałacu (wraz z przedziwną salą biblioteczną, której podłoga obramowana lustrami wydaje się być zawieszona w powietrzu), a także ogrody. Park jest ogromny, a alejki na tyle przypominają labirynt, że lepiej zaopatrzyć się w mapę posiadłości (dostępna gratis w kasie). Warto też zabrać latarkę. Ogrody położone na wzniesieniu są przecinane systemem tunelów i tajemnych przejść, które mimo że nieoświetlone, są jak najbardziej bezpieczne.

Do kolejnych atrakcji jak z baśni – Zamku Maurów i pałacu Pena – można dotrzeć pieszo (1–1,5 godz. z centrum po znakach czerwono-żółtych) lub autobusem (nr 434 spod dworca kolejowego, ok. 15 min). **Zamek Maurów** (Castelo dos Mouros) 📍 [Parque de Sintra](http://www.parquesdesintra.pt); www.parquesdesintra.pt; otwarte: codz. IV–X 9.30–20.00, XI–III 10.00–18.00; wstęp: 8 EUR wybudowano w VIII lub IX w. Był najważniejszą fortecą regionu Sintry. Odrorestaurowany ok. 1150 r. przez drugiego króla Portugalii, Sancho I, w XV w. opustoszała na kolejne 400 lat. Dopiero w XIX w.

król Ferdynand II, podążając za romantyczną atmosferą epoki, zajął się renowacją zamku. Kościółek z XII w. celowo nie został zrekonstruowany, by zachować tajemniczość zakątka. Z zamku można podziwiać panoramę Serra de Sintra.

★ **Pałac Pena i park Pena** (Palácio da Pena i Parque de Pena) 📍 [Estrada da Pena](http://www.parquesdesintra.pt); www.parquesdesintra.pt; otwarte: codz. IV–IX 9.30–20.00, X–III 10.00–18.00; wstęp: 14 EUR przypomina wielki tort lub zamek z disneyowskiej bajki. Historia pałacu rozpoczyna się już w średniowieczu, kiedy w miejscu objawienia się Matki Boskiej król Jan wybudował marmurową kaplicę. Manuel I rozbudował ją, wznosząc mały klasztor, w którym zamieszkało 18 mnichów. Zniszczony przez uderzenie pioruna, a następnie trzęsienie ziemi, budynek ten zainteresował dopiero króla Ferdynanda II, który w przypiływie romantycznej inwencji odrestaurował niszczący Zamek Maurów, a następnie ok. 1830 r. rozpoczął budowę rezydencji, w której zamierzał spędzać wakacje. W ten sposób powstał eklektyczny pałac, ulubione miejsce turystów w Sintrze.

Kup książkę

Poleć książkę

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA
 Helion SA

Travelbook to Twój niezastąpiony towarzysz podróży. Wskaże Ci najważniejsze atrakcje, podpowie, czego szukać poza głównymi szlakami, i wprowadzi w świat miejscowych obyczajów. Znajdziesz w nim opisy najciekawszych regionów i miast, a sprawdzone informacje praktyczne umożliwią staranne zaplanowanie podróży.

Lizbona

stolica Portugalii – to wyjątkowe miasto. Położona na krańcu Europy zachwyca jednocześnie futurystyczną architekturą i uliczkami, w których zatrzymał się czas. Nowoczesne graffiti trwa obok szacownych muzeów. Po ulicach jeżdżą stare żółte tramwaje, życiem tętnią złote plaże i zielone parki, zachwyty wzbudzają stalowe mosty i historie utrwalone na płytkach *azulejos*. To niezwykły tygiel smaków, kolorów, ludzi oraz dźwięków. „Kto nie widział Lizbony, nie widział rzeczy cudnej” – mawiają Portugalczycy i mają dużo racji!

Zabytki **UNESCO**

Muzea i klimatyczne zaułki

Windy i **żółte tramwaje**

Fado i **azulejos**

Tygiel **smaków i kolorów**

Księgarnia internetowa:
<http://bezdroza.pl>

Zamówienia telefoniczne:
0 801 339900

0 601 339900

 Bezdroża

Sprawdź najnowsze promocje:
● <http://bezdroza.pl/promocje>
Przewodniki najchętniej czytane
● <http://bezdroza.pl/bestsellery>
Zamów informator podróżniczy:
● <http://bezdroza.pl/newsletter>

Helion SA
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 230 98 63
e-mail: bezdroza@bezdroza.pl
<http://bezdroza.pl>

ebook dostępny wyłącznie na:

ebookpoint.PL

ISBN 978-83-283-4547-8

9 788328 345478

Cena 26,90 zł